

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/56/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200294
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2013200294.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: F. D., so sídlom D. XX, XXX XX D., zastúpená: JUDr. Mgr. Michal Mrva, PhD., advokát so sídlom Nevädzová 5, 821 01 Bratislava, proti odporcovi: Okresný úrad Trnava, so sídlom Vajanského 2, 917 01 Trnava, za účasti: 1/ Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 173 353 45, 2/ Hydromeliorácie, š.p., so sídlom Vrakunská 29, 825 63 Bratislava, IČO: 358 608 39, zastúpený: Advocatus, s.r.o., so sídlom Palackého 12, P.O.BOX 69, 814 99 Bratislava, 3/ Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., so sídlom Radničné námestie č. 8, 969 01 Banská Štiavnica, IČO: 360 220 47, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu č. C 181/2012 zo dňa 25.03.2013, na odvolanie odporcu a účastníka v 2/ rade proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sp/23/2013-119 zo dňa 25.03.2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sp/23/2013-119 zo dňa 25.03.2014 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu č. C 181/2012 zo dňa 25.03.2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave podľa § 250j ods. 2 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie odporcu č. C 181/2012 zo dňa 25.03.2013, ktorým odporca postupom podľa § 7 v spojení s § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.“) potvrdil, že pozemky v k. ú. D. zapísané ako - parcely registra CKN vedené na LV č. XXX vo vlastníctve Obce Košolná v celosti - parc. č. 1527 ostatná plocha o výmere 3676 m², parc. č. 1488 zastavané plochy a nádvoria o výmere 1105 m², parc. č. 1511 zastavané plochy a nádvoria o výmere 2938 m², parc. č. 1556 zastavané plochy a nádvoria o výmere 418 m², - parcely registra EKN vedené na LV č. XXX vo vlastníctve Obce Košolná v celosti - parc. č. 1484/16 ostatná plocha o výmere 1298 m², parc. č. 1504 ostatná plocha o výmere 1819 m², parc. č. 1510/1

ostatná plocha o výmere 2752 m², parc. č. 1511/1 ostatná plocha o výmere 848 m², parc. č. 1520/1 ostatná plocha o výmere 456 m², parc. č. 1509/2 orná pôda o výmere 11 050 m², parc. č. 1509/3 orná pôda o výmere 11 093 m², parc. č. 1509/4 orná pôda o výmere 22 247 m², parc. č. 1507/1 orná pôda o výmere 8052 m², parc. č. 1507/101 orná pôda o výmere 1713 m², parc. č. 1512/6 orná pôda o výmere 11 575 m², parc. č. 1526/1 ostatná plocha o výmere 5340 m², parc. č. 1580 ostatná plocha o výmere 8028 m², parc. č. 1528/1 ostatná plocha o výmere 2101 m², parc. č. 1528/2 ostatná plocha o výmere 1426 m², parc. č. 1528/5 ostatná plocha o výmere 675 m², parc. č. 1529/5 orná pôda o výmere 10 504 m², parc. č. 1531/1 ostatná plocha o výmere 926 m², parc. č. 1531/2 ostatná plocha o výmere 595 m², parc. č. 1540/1 ostatná plocha o výmere 256 m², parc. č. 1555/1 lesný pozemok o výmere 2652 m², parc. č. 1555/2 lesný pozemok o výmere 102 m², parc. č. 1555/3 lesný pozemok o výmere 78 m², parc. č. 1555/4 ostatná plocha o výmere 2050 m², parc. č. 1556 ostatná plocha o výmere 280 m², parc. č. 1558 ostatná plocha o výmere 2560 m², parc. č. 1562 ostatná plocha o výmere 1583 m², parc. č. 1566 ostatná plocha o výmere 4310 m², parc. č. 1569 ostatná plocha o výmere 2362 m², parc. č. 1572/1 orná pôda o výmere 6021 m², parc. č. 1572/19 orná pôda o výmere 5839 m², parc. č. 1572/21 orná pôda o výmere 5547 m², parc. č. 1572/23 orná pôda o výmere 5952 m², parc. č. 1572/24 orná pôda o výmere 8451 m² podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona sú vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe Slovenského pozemkového fondu, IČO: 173 353 45, Búdkova č. 36, Bratislava v celosti,

- parcely registra EKN vedené na LV č. XXX vo vlastníctve Obce Košolná v celosti - parc. č. 1507/301 vodná plocha o výmere 130 m², parc. č. 1510/2 vodná plocha o výmere 642 m², parc. č. 1520/2 vodná plocha o výmere 2553 m², parc. č. 1526/2 vodná plocha o výmere 2346 m², parc. č. 1528/3 vodná plocha o výmere 25 m², parc. č. 1528/4 vodná plocha o výmere 32 m², parc. č. 1531/2 vodná plocha o výmere 4778 m², parc. č. 1540/2 vodná plocha o výmere 2681 m², parc. č. 1511/2 vodná plocha o výmere 19 m² podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona sú vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe Hydromeliorácií, š.p., IČO: 358 608 39, Vrakunská 29, Bratislava v celosti,

- parcela registra EKN vedená na LV č. XXX vo vlastníctve Obce Košolná v celosti - parc. č. 1507/201 vodná plocha o výmere 1247 m², podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona sú vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., IČO: 36022047, Radničné námestie 8, Banská Štiavnica v celosti,

a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Navrhovateľke priznal náhradu trov konanie vo výške 471,58 €, avšak účastníkom konania ich náhradu nepriznal.

Krajský súd vo svojom odôvodnení poznamenal, že ak výsledkom konania o návrhu podľa § 12 má byť verejná listina ako podklad pre zmenu zápisu vlastníckych práv k nehnuteľnostiam (teda listina, ktorej právny dôsledok je rovnaký ako napr. osvedčenie notára o dedičstve, rozsudok súdu o určení vlastníctva, daňové záložné právo), musí mať účastník takéhoto správneho konania garantované právo na to, že správny orgán sa vysporiada s námietkou spochybnenia/vzniku vlastníctva v rovnakom rozsahu, akým sa s takouto skutočnosťou vysporadúvajú príslušné orgány v ostatných druhoch konaní, výsledkom ktorých je verejná listina s obdobnými účinkami. V prípade námietky spornosti vlastníctva, s poukazom na vydržanie jeho predmetu, je takýmto postupom poskytnutie možnosti účastníkovi obrátiť sa určovacou žalobou na súd tak, aby mu bolo umožnené pred vydaním rozhodnutia vo veci preukázať dôvodnosť námietky. Aj keď zo žiadneho ustanovenia zák. č. 180/1995 Z. z. nevyplyva povinnosť správneho orgánu prerušiť konanie a odkázať účastníka na podanie určovacej žaloby, súd má za to, že dostatočný podklad pre takýto postup poskytuje ust. § 3 a § 32 v spojení s ust. § 29 Správneho poriadku.

Súd sa však nestotožnil s tvrdením navrhovateľky o povinnosti správneho orgánu rozhodnúť o vydržaní bez ohľadu, že sa bude jednať len o rozhodnutie v predbežnej otázke, výsledok ktorého nebude priamo vyjadrený vo výroku rozhodnutia o návrhu SPF podľa § 12 zákona. Súhlasí s odporcom v tom, že v sporoch o vznik vlastníckeho práva na základe vydržania v zmysle § 134 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v zásade prináleží rozhodovať súdom na základe žaloby podanej v zmysle § 80c O.s.p., s výnimkou v zákone taxatívne stanovených prípadov, keď je táto kompetencia vyhradená iným orgánom. Takýto taxatívne stanoveným prípadom je konanie o návrhu účastníka podľa § 11, rovnako aj konanie podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o návrhu „inej osoby“ ako zapísaný vlastník, ktorá za splnenia zákonom stanovených podmienok (právny záujem a lehota) podala návrh. Námietku premlčania

oznámenú vo vyjadrení k návrhu SPF však podľa názoru súdu nie je možné za takýto návrh požadovať.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odporca odvolanie zo dňa 01.04.2014 dôvodiac, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto žiada najvyšší súd, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil na nové konanie alebo aby ho zmenil tak, že potvrdí rozhodnutie odporcu. Vo svojom odvolaní odporca uviedol, že správny orgán úplne a správne zistil skutkový stav veci, z ktorého vzišiel záver, že: 1) delimitácia bola v rozpore so zákonom, konkrétne s § 3 písm. a) a c) zákona č. 138/1991 Zb. (túto skutočnosť žiadna zo strán nespорила) a 2) nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu neprešli do vlastníctva obce, a teda zostali v štátnom vlastníctve. Podľa názoru odporcu § 12 rieši inú situáciu ako § 11. Kým o § 11 možno povedať, že je „o vydržaní“ v tomto správnom konaní, § 12 je o oprave prípadných chýb, ktoré sa pri listrovaní dostupných dokladov o vlastníctve a iných právach k nehnuteľnostiam zistia a je nepochybné, v prospech koho právo svedčí. Z týchto dôvodov nejde o žiadnu správnu úvahu správneho orgánu, ale o záver vyplývajúci zo skutkového stavu, ktorý bol zistený správne (čo potvrdil aj krajský súd) a na ktorý sa aplikoval právny predpis, ktorý bez ďalšieho určuje vlastníctvo. Zákon nevylučuje, aby sa nespokojný účastník obrátil na súd so žalobou o určenie práva, o ktorom sa domnieva, že mu patrí. Posudzovaním námietky vydržania v konaní podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 180/1995 Z. z. hoci aj súdom, by podľa názoru odporcu išiel správny orgán nad rámec zákona, takýto postup nemá oporu v zákone, pričom takýmto postupom by sa konanie neprimerane predlžovalo, paralyzovalo, čím by sa správny orgán dostal do príkreho rozporu s hneď dvoma základnými zásadami správneho konania, a to: hospodárnosti a účelnosti.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie aj účastník v 2/ rade, ktoré zdôvodnil nesprávnym právnym posúdením krajského súdu. V danom konaní nebolo žiadnej predbežnej otázky, od ktorej vyriešenia by záviselo rozhodovanie o podmienkach v zmysle ust. § 12 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. Ak by mal správny orgán postupovať tak, že správne konanie preruší do času, kým si navrhovateľ uplatní svoje právo na súde určovacou žalobou, išlo by o postup, ktorý nemá oporu v zákone a zároveň by neúmerne zaťažoval ostatných účastníkov správneho konania. Pozemky, ktoré sú zároveň v správe účastníka v 2/ rade, sú vodnými tokmi, ktoré sú v zmysle Ústavy SR vlastníctvom štátu, ktoré nie je možné nadobudnúť titulom vydržania. Navrhovateľka v zmysle ust. § 3 písm. a) a c) zákona o majetku obcí nemohla pozemky uvedené v rozhodnutí správneho orgánu nadobudnúť do vlastníctva. Z rozhodnutia odporcu ako aj vyjadrení navrhovateľky vyplýva, že navrhovateľka nadobudla nehnuteľnosti v rozpore s ust. § 3 písm. a) a c) zákona o majetku obcí, z ktorého dôvodu nemohla byť držba navrhovateľa oprávnená a táto nemohla byť dobromyseľná. Navrhuje preto najvyššiemu súdu, aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že potvrdí rozhodnutie odporcu.

Navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala vyjadrenie k odvolaniu v ktorom uviedla, že bola v čase uverejnenia návrhu registra evidovaná ako vlastníčka nehnuteľností a jej vlastnícke právo nebolo nikdy predtým spochybňované, nemala dôvod a dokonca ani možnosť postupovať podľa § 11 zák. č. 180/1995 Z. z., ktorú skutočnosť súd v napadnutom rozsudku správne konštatuje. Účastník v 1/ rade však na druhej strane uplatnil svoj nárok k predmetným nehnuteľnostiam, a to postupom podľa § 12 zákona č. 180/1995 Z. z., nakoľko zistil, že delimitačný protokol FIN.263/93, FIN.1271/93 zo dňa 07.06.1993, ktorým boli postupom podľa zák. č. 138/1991 Zb. delimitované na obec Košolná sporné pozemky, bol vydaný v rozpore so zákonom č. 138/1991 Zb.. Odporca vyhovel návrhu, hoci nemusel. V prospech správnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trnave svedčí aj systematická interpretácia ust. § 11 a § 12 zák. č. 180/1995 Z. z., na ktorú súd v napadnutom rozsudku tiež poukazuje. Kým v prípade uplatnenia nároku na vydržanie vlastníckeho práva v zmysle ust. § 11 zák. č. 180/1995 Z. z., rozhodnutie správneho orgánu je síce konečné, avšak § 11 v ods. 10 a ods. 11 umožňuje po vydaní rozhodnutia obrátiť sa na súd s návrhom na určenie vlastníckeho práva tej osobe, ktorá tvrdí, že správny orgán rozhodol o návrhu nesprávne, nakoľko proti tomuto rozhodnutiu nie je v zmysle ust. § 11 ods. 9 zák. č. 180/1995 Z. z. možné podať opravný prostriedok. V ust. § 12 zák. č. 180/1995 Z. z. však možnosť obrátiť sa s návrhom na určenie vlastníckeho práva zakotvená nie je. Na druhej strane je však v ust. § 12 ods. 3 zakotvené oprávnenie podať voči rozhodnutiu podľa ods. 1 riadny opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje súd. Rozdiel v právnej úprave obsiahnutej v ust. § 11 a § 12 zák. č. 180/1995 Z. z. nie je náhodný a je dôsledkom oprávňujúcej dispozície zakotvenej v § 12

ods. 1 zák. č. 180/1995 Z. z., v zmysle ktorej správny orgán môže ale nemusí návrhu navrhovateľa vyhovieť. Pri svojom rozhodnutí však musí zrejme náležite zistiť skutkový stav a toto rozhodnutie je s ohľadom na závažnosť dôsledkov, ktoré môže založiť, preskúmateľné súdom. Súd sa však už nemôže zaoberať otázkou vlastníckeho práva k takýmto pozemkom opakovane v zmysle ust. § 80 písm. c) O.s.p. Jednak to neumožňuje zák. č. 180/1995 Z. z. a jednak to by to bolo s ohľadom na ust. § 135 ods. 2 O.s.p. kedy by súd pri určení vlastníckeho práva vychádzal z rozhodnutia správneho orgánu vydaného podľa ust. § 12 zák. č. 180/1995 Z. z. neúčelné. Navrhuje preto najvyššiemu súdu, aby rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s druhá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolaniu odporcu a účastníka v 2/ rade je potrebné priznať úspech. Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.03.2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“), účelom tohto zákona je ustanoviť, ktoré veci z majetku Slovenskej republiky prechádzajú do vlastníctva obcí, a upraviť majetkové postavenie a hospodárenie obcí s ich majetkom.

Podľa § 3 písm. a) a písm. c) zákona č. 138/1991 Zb., vlastníctvom obcí sa nestáva majetok, ktorý môže byť výlučne vo vlastníctve štátu; alebo nehnuteľný majetok v štátnom vlastníctve, ktorý bol ku dňu účinnosti osobitného predpisu (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení) v trvalom užívaní inej než štátnej organizácie, s výnimkou toho nehnuteľného majetku, ktorý prechádza do vlastníctva obcí podľa § 15a.

Podľa § 70 zákona č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník účinný v rozhodnom čase, časti národného majetku môžu sa bezplatne odovzdať do trvalého užívania iným organizáciám než štátnym, najmä družstevným alebo spoločenským.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len „konanie“) sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len „register“).

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné

predpisy o správnom konaní, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy.

Podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 180/1995 Z. z., ak sa v konaní zistia údaje odporujúce skutočnostiam, z ktorých vychádzalo notárske osvedčenie vyhlásenia o vydržaní alebo o zápise za vlastníka alebo protokol a zoznam o prechode vlastníctva vecí štátu na obec, správny orgán môže na návrh rozhodnutím potvrdiť, že pozemky sú vo vlastníctve štátu alebo inej osoby, a to aj vtedy, ak sú dotknuté pozemky a právne vzťahy k nim evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií; vydaním rozhodnutia správneho orgánu strácajú osvedčenia alebo protokoly a zoznamy platnosť.

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z., pri podávaní návrhov a prejednaní v komisii sa použije postup podľa § 7 ods. 3.

Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 180/1995 Z. z., správny orgán zašle námietky komisii do 15 dní od uplynutia lehoty uvedenej v § 7 ods. 2. Námietky posúdi komisia do 30 dní od doručenia správnym orgánom, ktorá si na tento účel vyžiada vyjadrenie toho, koho práva boli námietkou dotknuté, a svedecké výpovede osôb oboznámených s miestnymi pomermi, a svoje stanovisko zašle správnomu orgánu do 15 dní odo dňa ich prerokovania na zasadnutí komisie; ak komisia v tejto lehote stanovisko nezašle, správny orgán rozhodne aj bez stanoviska komisie. Proti rozhodnutiu o schválení registra nie je možné podať odvolanie. Rozhodnutie o námietkach a o schválení registra je preskúmateľné súdom. Obdobne sa postupuje v prípade návrhov podľa § 11 až 12. Rozhodnutie o schválení registra sa doručuje verejnou vyhláškou.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu č. C 181/2012 zo dňa 25.03.2013. V danej veci odvolací súd posudzoval najmä otázku, či zistené údaje, na základe ktorých došlo k vydaniu napadnutého rozhodnutia odporcu odporujú skutočnostiam z ktorých vychádzal protokol a záznam o prechode vlastníctva vecí štátu na obec; a či bol správny orgán v správnom konaní povinný prihliadať na navrhovateľkinu námietku vydržania sporných nehnuteľností.

Najvyšší súd mal z administratívneho spisu za preukázané, že Obec Košolná je v katastri nehnuteľností evidovaná ako vlastníčka nehnuteľností s titulom nadobudnutia Delimitačný protokol FIN.263/93, FIN.1271/93 zo dňa 07.06.1993, ktorým boli postupom podľa zák. č. 138/1991 Zb. delimitované na obec Košolná pozemky uvedené v „Rozhodnutí o odovzdaní poľnohospodárskej pôdy do trvalého užívania“ zn. Pôd/8-5790/1962 zo dňa 11.07.1962, ktorým ONV, odbor poľnohospodárstva v Trnave podľa § 103 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 12 NV č. 81/1958 Zb. a čl. 17 vyhlášky Ministerstva financií č. 205/1958 Ú. v. odovzdal predmetné nehnuteľnosti do trvalého bezplatného užívania JRD Košolná pre účely poľnohospodárskej výroby. Nadobudnutie predmetných nehnuteľností obcou bolo spochybnené a skúmané až na základe návrhu účastníka v 1/ rade, podaného v zákonom stanovenej lehote v zmysle § 12 ods. 2 zák. č. 180/1995 Z. z..

V zmysle ustanovení zákona č. 138/1991 Zb. sa vlastníctvom obce nestali tie poľnohospodárske pozemky v štátnom vlastníctve, ktoré ku dňu 24.11.1990 boli v trvalom užívaní inej než štátnej organizácie. Ku dňu 24.11.1990 tento majetok malo JRD Košolná ako družstevná organizácia v trvalom bezplatnom užívaní. Z citovaných ustanovení zákona preto jednoznačne vyplynulo, že tieto pozemky účinnosťou zákona č. 138/1991 Zb. neprešli do vlastníctva obcí. Pozemky odovzdané do trvalého užívania ostali naďalej v štátnom vlastníctve a spravoval ich OP - ONV v Trnave.

V prípade pozemkov - vodné toky platí, že tieto sú v zmysle čl. 4 Ústavy SR vo vlastníctve Slovenskej republiky, pričom ich správou sú v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. poverení účastníci v 2. a 3. rade.

Na základe uvedených názorov najvyšší súd konštatuje, že Obec Košolná sa vlastníkom predmetných

nehnuteľností účinnosťou zákona č. 138/1991 Zb. nestala, a preto zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech Obce Košolná sa stal v zmysle § 70 ods. 1 Katastrálneho zákona nehodnoverným. Keďže v katastri nehnuteľností je Obec Košolná evidovaná ako vlastníčka nehnuteľností s titulom nadobudnutia Delimitačný protokol FIN.263/93, FIN.1271/93 zo dňa 07.06.1993, pričom týmto protokolom došlo postupom podľa zák. č. 138/1991 Zb. k delimitovaniu pozemkov na obec Košolná v rozpore so zákonom č. 138/1991 Zb., ide o evidované údaje odporujúce skutočnému stavu veci. Bolo tak na uvážení správneho orgánu, či v priebehu konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v zmysle zákona č. 180/1995 Z. z., na podnet účastníka v 1/ rade, potvrdí na základe zistených skutočností vlastníctvo štátu. Kataster nehnuteľností má v SR postavenie štátneho informačného systému, ktorý je verejný, pričom jeho cieľom je poskytovať pravdivé informácie o nehnuteľnostiach a o právach k nim. Podľa názoru najvyššieho súdu, odporca svojim postupom a rozhodnutím, ktorým v zmysle § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 180/1995 Z. z. na základe zistených skutočností potvrdil vlastnícke právo Slovenskej republiky v správe príslušných orgánov, konal v súlade so zákonom.

Odvolací súd ešte poznamenáva, že správny súd je v správnom súdnictve limitovaný súdnym prieskumom. Správny súd preskúmava len zákonnosť rozhodnutí a postupov správnych orgánov, pričom súd nemôže preskúmavať vhodnosť a účelnosť obsahu výrokov napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy. Posudzovanie vhodnosti a účelnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy správnomu súdnictvu nepatrí, lebo súdy by takýmto posudzovaním nahradzovali orgány výkonnej moci a zasahovali by nedovoleným spôsobom do otázok voľnej úvahy správneho orgánu. Na základe uvedeného odvolací súd nemohol preskúmavať vhodnosť a účelnosť rozhodnutia o potvrdení vlastníctva štátu, pretože toto oprávnenie a uváženie patrí do výlučnej pôsobnosti správneho orgánu. Správny súd posudzoval len zákonnosť tohto rozhodnutia, pričom skúmal, či uvedené rozhodnutie bolo v medziach zákona.

K tejto súvislosti je potrebné ešte podotknúť, že nezákonnosť delimitácie žiadna zo strán, ani pribratí účastníci správneho konania, nenamietali.

K námietke navrhovateľky, že Obec Košolná je vlastníkom predmetných nehnuteľností na základe inštitútu „vydržania“, odvolací súd poznamenáva, že inštitút vydržania podľa občianskeho práva je odlišný, čo do svojho právneho základu, ako aj aprobačného aktu orgánu štátnej moci, od úpravy vydržania v práve správnom (pozri aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Sžr/24/2012 zo dňa 22.01.2013). Predovšetkým je neprehliadnuteľnou skutočnosťou, že samotný zákon č. 180/1995 Z. z. zakotvuje úpravu vydržania spojenú s koncentračnou zásadou prostredníctvom ustanovenia § 11, § 11a a § 12.

V ustanovení § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 180/1995 Z. z. však inštitút vydržania upravený nie je, t. z., že správny orgán pri rozhodovaní o potvrdení vlastníckeho práva štátu na základe údajov odporujúcich skutočnostiam, z ktorých protokol o prechode vlastníctva veci štátu na obec, nie je oprávnený na tento inštitút prihliadať. Odvolací súd je toho názoru, že zmyslom tohto ustanovenia je odstrániť rozpory zapísaných údajov v evidencii vlastníckych práv so skutočným stavom veci, pričom správny orgán vychádza zo zákonom uvedených listín. Účelom tohto ustanovenia nie je rozhodovať o vlastníckom práve vydržaním, ale odstrániť chyby v evidencii vlastníckych práv. Uvedené vyplýva aj z čl. 2 ods. 2 Ústavy SR podľa ktorého, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Čo sa týka tvrdenia navrhovateľky, že civilný súd sa nebude môcť zaoberať otázkou vlastníckeho práva k týmto pozemkom v zmysle ust. § 80 písm. c) O.s.p., pretože na jednej strane to neumožňuje zákon č. 180/1995 Z. z. v ust. § 12 a na druhej strane by súd nemohol rozhodovať v dôsledku prekážky litispendencie, resp. právoplatne rozhodnutej veci správnym orgánom o určení vlastníckeho práva, najvyšší súd dodáva, že tieto námietky taktiež nie sú spôsobilé vyvrátiť zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

V súvislosti s prekážkou litispendencie, resp. prekážky právoplatne rozhodnutej veci, najvyšší súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 290/2012 z 10.01.2013, podľa ktorého nedostatkom podmienky súdneho konania podľa § 104 ods. 1 O.s.p. je i prekážka začatého konania (litispendencia; § 83 O.s.p.), ktorá bráni tomu, aby na súde prebiehalo iné konanie v tej istej veci. Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Uvedené podmienky sú podľa názoru najvyššieho súdu dané aj v prípade prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Odvolací súd je preto toho názoru, že prekážka litispendencie alebo prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak pri totožných subjektoch a totožnom predmete konania rozhodoval správny orgán. Len pre doplnenie súd dodáva, že každý štát si vytvára vlastný systém orgánov ochrany práva (súdy, správne orgány a iné) pre prípad, že subjektívne právo subjektu spadajúceho pod personálnu či územnú pôsobnosť daného štátu bude ohrozené alebo porušené, pričom tieto orgány majú presne zákonom stanovené právomoci vo vzťahu k ostatným orgánom ochrany práva, t. z. v akom okruhu právnych záležitostí môžu uplatňovať svoje zákonom priznané oprávnenia a povinnosti (kompetencie). Preto rozhodovanie jedného štátneho orgánu vo veci, ktorá spadá do jeho výlučnej právomoci nemôže predstavovať prekážku litispendencie, resp. rei iudicatae pri rozhodovaní druhého štátneho orgánu, ktorému zákon zveril rozhodovanie v iných právnych veciach. V prípade akéhokoľvek sporu o právomoc je oprávnený takýto konflikt riešiť podľa § 8a O.s.p. najvyšší súd.

K druhej námietke súd podotýka, že aj napriek absencii splnomocňovacieho ustanovenia na podanie žaloby na súd, je v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR poskytnuté ústavné právo každého sa domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Ide o ústavný princíp práva na súdnu a inú právnu ochranu. Význam tohto ustanovenia spočíva najmä v zákaze tzv. denegatio iustitiae. Zákaz denegatio iustitiae, teda odopretia spravodlivosti v zásade zakladá nevyvrátiteľnú právnu domnienku existencie právomoci súdu na prejednanie veci, ktorá nespadá do kompetencie žiadneho iného orgánu ochrany práva nejustičného charakteru. V zmysle uvedeného sa súd nestotožnil s názorom navrhovateľky a je toho názoru, že aj napriek absencii splnomocňovacieho ustanovenia na podanie žaloby sa navrhovateľka môže domáhať svojho ohrozeného alebo porušeného práva na nestrannom a nezávislom súde, pričom ten jej nemôže odoprieť spravodlivosť.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a § 250ja ods.3 O.s.p. zmenil tak, že potvrdil rozhodnutie správneho orgánu.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p., § 250l ods. 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom súdneho konania a pribratým účastníkom správneho konania náhradu trov konania nepriznáva, pretože navrhovateľka v konaní nebola úspešná, odporca nemá zo zákona právo na náhradu trov konania, účastníci v 1. a 3. rade si náhradu trov konania neuplatnili a účastníkovi v 2. rade náhradu trov konania nepriznal z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Za dôvod hodný osobitného zreteľa považuje najvyšší súd tú skutočnosť, že pribratý účastník v 2. rade je štátnym podnikom, ktorý disponuje viacerými pracovníkmi (napr. JUDr. Peter Veselý alebo JUDr. František Jenčo), ktorí majú právnické vzdelanie, preto zastupovanie tohto účastníka advokátskou kanceláriou považuje za neúčelne vynaložené.

V tejto súvislosti možno poukázať napr. na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/2003: „Všeobecný súd neporuší základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, ak navrhovateľovi, ktorý disponuje viacerými pracovníkmi, ktorí

majú právnické vzdelanie, neprizná náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ich nepovažuje za účelne vynaložené.“

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.